

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Обавезни сте да приликом дозвољених радњи, у свом производу или апликацији наведете извор података.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

ГОДИНА/YEAR XI

САРАЈЕВО, 21. 2. 2020.

БРОЈ/NUMBER 1

ЖИВОТНА СРЕДИНА

ENVIRONMENT

ЈАВНИ ОДВОЗ И ОДЛАГАЊЕ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА, 2020

Public transportation and disposal of municipal waste, 2020

Генерисани комунални отпад

Босна и Херцеговина је у 2020. години генерисала 1,2 милиона тона комуналног отпада, што је за 1,8% мање у односу на 2019. годину.

Становник Босне и Херцеговине произвео је у просјеку 354 кг комуналног отпада у 2019. години, 2 кг више него у 2019. години.

У 2020. јавним одвозом је прикупљено 922 844 тона комуналног отпада, што је 1,1% мање у поређењу са 2019. Подаци који указују на поријекло стварања прикупљеног комуналног отпада показују да је највећи пораст био регистрован у сакупљању отпада из домаћинства, чак 78,8% укупно прикупљеног отпада.

Третман комуналног отпада

1 101 хиљ. тона отпада је приспјело на контролирана одлагалишта отпада, од тога је трајно одложено 98,9% отпада, као опција збрињавања. Стопа одлагања комуналног отпада мања је за 2,82% у 2020. години, што је незнатан пад у односу на 2019. Тренутни тренд указује на то да треба учинити више на превенцији стварања отпада, као и на значајном повећању стопе рециклирања у наредним годинама.

Municipal waste generation

In 2020, Bosnia and Herzegovina generated 1.2 million tons of municipal waste, which is 1.8% less than in 2019.

The population of Bosnia and Herzegovina produced an average of 354 kg of municipal waste in 2019, 2 kg more than in 2019.

In 2020, 922 844 tons of municipal waste was collected by public transport, which is 1.1% less compared to 2019.

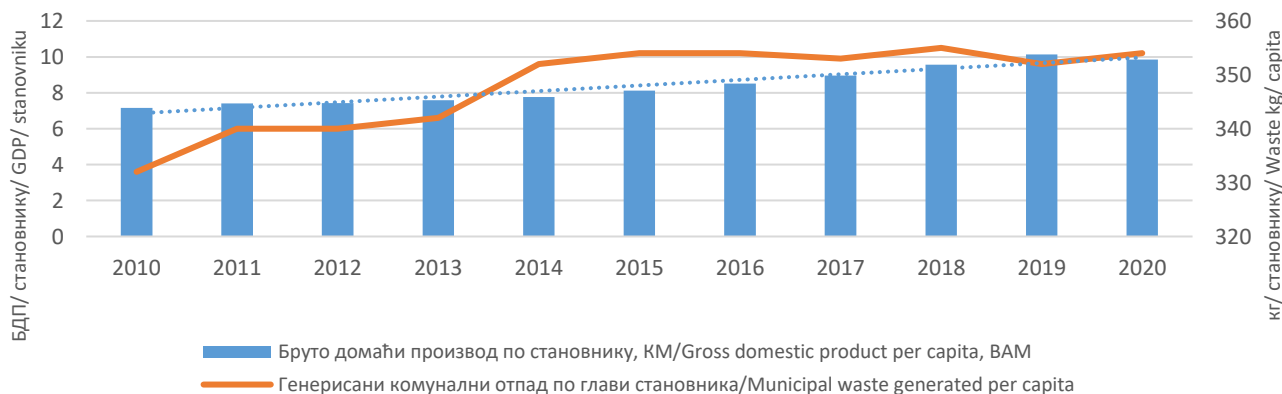
Data indicating the origin of the collection of collected municipal waste show that the largest increase was registered in the collection of waste from households, as much as 78.8% of the total collected waste.

Municipal waste treatment

1,101 thousand tons of waste arrived at controlled landfills, of which 98.9% of waste was permanently disposed of as an option for disposal. The rate of municipal waste disposal is lower by 2.82% in 2020, which is a slight decrease compared to 2019. The current trend indicates that more needs to be done to prevent waste generation, as well as a significant increase in recycling rates in the coming years.

Граф 1. ПРОИЗВЕДЕНИ КОМУНАЛНИ ОТПАД, Босна и Херцеговина

Graph 1. Generated municipal waste, Bosnia and Herzegovina

Табела 1. ПРОИЗВЕДЕНИ КОМУНАЛНИ ОТПАД, Босна и Херцеговина

Table 1. Generated municipal waste, Bosnia and Herzegovina

	2020	
Произведени комунални отпад, тона	1 206 147	Generated municipal waste, tonnes
Годишња количина отпада по становнику, кг	354	Annual municipal waste per person, kg
Дневна количина отпада по становнику, кг	0,97	Daily municipal waste per person, kg

Табела 2. ПРИКУПЉЕНИ КОМУНАЛНИ ОТПАД ПРЕМА ИЗВОРУ НАСТАНКА, БиХ, 000 тона

Table 2. Waste collected by communal services by origin, BiH, 000 tonnes

	Укупно Total	Укупно Total	Укупно Total	Укупно Total	Промена Change, %	Промена Change, %	
	2017	2018	2019	2020	2019 2018	2019 2018	
Отпад из домаћинства	700	713	728	728	2,1	-	Waste from households
Отпад из производних и услужних дјелатности	188	178	175	166	-1,7	-5,1	Waste from production and service activities
Отпад из јавних комуналних служби	26	29	30	29	3,4	-3,3	Waste from public communal services
Укупно	914	921	933	923	1,3	-1,1	Total

Табела 3. САСТАВ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА ПРИКУПЉЕНОГ ЈАВНИМ ОДВОЗОМ, БиХ, тона

Table 3. Waste collected by communal services by composition, BiH, tonnes

	2020	
Мијешани комунални отпад	821 452,1	Mixed municipal waste
Биоразградиви отпад (из вртова и паркова)	19 417,1	Biodegradable garden and park waste
Папир и картон ¹	16 962	Paper and cardboard
Остаци чишћења улица	15 660,3	Street cleaning residues
Крупни отпад	10 076,2	Bulky waste
Земља и камење	7 878,3	Earth and stones
Биоразградиви отпад (из кухиња и кантина)	6 790,7	Biodegradable kitchen and canteen waste
Пластика ¹	5 445,1	Plastic
Остало	3 711,6	Other
Стакло ¹	3 673,0	Glass
Остали отпад који није биоразградив	3 456,9	Non-biodegradable waste
Текстил ¹	2 408,9	Textiles
Метали ¹	2 972,5	Metals
Дрво ¹	1 607,9	Wood
Остале фракције/ састојци који нису специфицирани на други начин	1 236,8	Other fractions/ ingredients not otherwise specified
Опасни отпад	66,7	Hazardous waste
Отпад електричне и електронске опреме ²	27,7	Waste electrical and electronic equipment
Укупно	922 843,9	Total

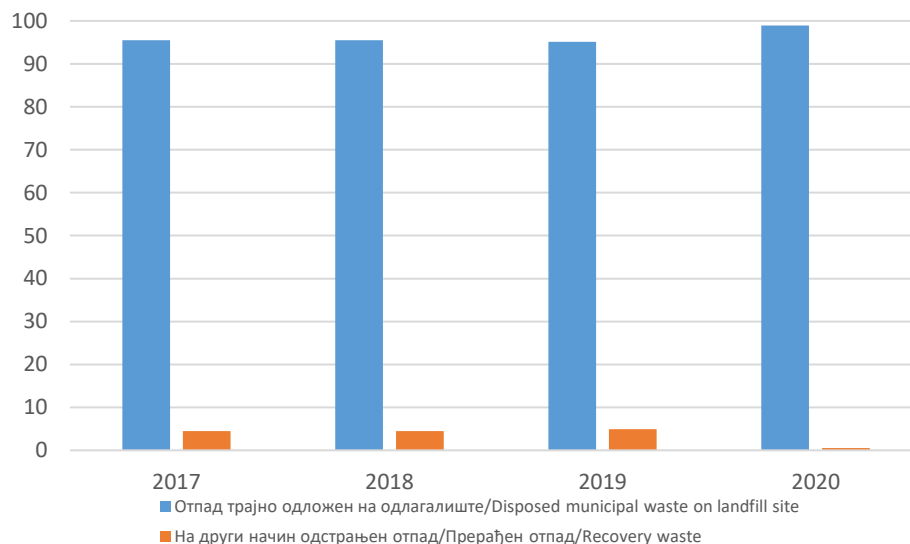
¹ Укључује амбалажни отпад и одвојено прикупљени отпад/ Includes packaging waste and separately collected waste

² Опасни отпад укључен/ Includes hazardous waste

Табела 4. САСТАВ ОТПАДА ИЗ ДОМАЋИНСТАВА ПРИКУПЉЕНОГ ЈАВНИМ ОДВОЗОМ, БиХ, тона
Table 4. Household waste by material, Bosnia and Herzegovina, tonnes

	2020	
Мијешани комунални отпад	685 120,9	Mixed municipal waste
Крупни отпад	6 398,3	Bulky waste
Биоразградиви отпад (из кухиња и кантина)	5 219,1	Biodegradable kitchen and canteen waste
Биоразградиви отпад (из вртова и паркова)	5 269,3	Biodegradable garden and park waste
Папир и картон ¹	5 073,8	Paper and cardboard
Земља и камење	4 305,8	Earth and stones
Пластика ¹	3 583,7	Plastic
Остали отпад који није биоразградив	2 754,1	Non-biodegradable waste
Остаци чишћења улица	2 791,1	Street cleaning residues
Стакло ¹	1 822,8	Glass
Метали ¹	1 822,2	Metals
Остало	1 828,3	Other
Текстил ¹	1 348,9	Textiles
Остале фракције/ састојци који нису специфицирани на други начин	343,6	Other fractions/ ingredients not otherwise specified
Дрво ¹	290,1	Wood
Отпад електричне и електронске опреме ²	22	Waste electrical and electronic equipment
Опасни отпад	12,9	Hazardous waste
Укупно	728 007,2	Total

Граф 2. УПРАВЉАЊЕ КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ, БиХ, %
Graph 2. Municipal solid waste management, BiH; %

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Подаци представљени у овом саопштењу заснива се на методологији која се примјењује за извјештавање о комуналном отпаду које Агенција за статистику БиХ (БХАС) подноси Евростату на годишњем нивоу.

Подаци Евростата о стварању и третману комуналног отпада, који су изражени у килограмима по становнику, заснивају се на подацима БХАС-а о укупном становништву, као процјени средином године.

Подаци о комуналном отпаду се прикупљају путем статистичких истраживања: Годишњи извјештај о сакупљеном отпаду (образац КОМ-6аС) и Годишњи извјештај о одложеном отпаду (образац КОМ-6аД).

КОМ 6аС извјештајне јединице су пословни субјекти, којима је општина додијелила право на сакупљање отпада, без обзира на то да ли су они само сакупљачи отпада или у исто вријеме управљају одлагалиштем отпада и све извјештајне јединице које имају еколошку дозволу за сакупљање комуналног отпада.

Сврха годишњег истраживања о сакупљању отпада (КОМ 6аС) је праћење података о прикупљеним / примљеним количинама отпада и његовим накнадним токовима. Ово истраживање такође представља извор података о извозу отпада и један је од извора података о стварању отпада (истраживање ОТП-отпад из производних и услужних дјелатности).

Сљедеће кључне варијабле се мјере и истраживању о сакупљању отпада (КОМ6аС):

- Укупна годишња количина прикупљеног отпада;
- Количина прикупљеног (одложеног, предатог) отпада;
- Количина отпада према извору настанка;
- Количине испоручене на територији БиХ другим компанијама на даље поступање;
- Количине извезеног отпада.
- Кључне статистике у истраживању КОМ6аС су подаци о:
- Количини сакупљеног отпада према врсти отпада (Европска листа отпада - LOW, Европска класификација отпада за статистику - EWCSTAT класификација).

КОМ 6аД извјештајне јединице су пословни субјекти који управљају комуналним одлагалиштем отпада. У упитнику се приказују све количине отпада које су у години извјештавања приспјеле на одлагалиште, без обзира на то како је отпад прикупљен.

Посматране јединице су пословни субјекти који у оквиру своје дјелатности прикупљају отпад од других привредних субјеката у сврху даље прераде или одлагања и имају еколошку дозволу за прераду и / или одлагање отпада.

Кључне варијабле:

- Укупна годишња количина и залихе прикупљеног отпада;
- Методе третмана отпада за прикупљени отпад у референтној години.

Додатне информације о методологији прикупљања података могу се наћи на:
http://njinj.bhas.ba/data/Publikacije/Metodologije/ENV_00_2020_MD_0_BS.pdf

NOTES ON METHODOLOGY

Data presented in this new release is based on methodology that is applied for the municipal waste data reporting which is submitted on an annual basis by Agency for Statistics of BiH (BHAS) to Eurostat.

Eurostat data on municipal waste generation and treatment, which is expressed in kilograms per capita, is based on BHAS data regarding the total population as a mid year estimate.

Data on municipal waste is collected through statistical surveys: Annual report on collected municipal waste (form KOM-6aS) and Annual report on the amount of waste landfilled (form KOM-6aD).

KOM-6aS, reporting units are business entities, which have been granted the right to waste collection, regardless of whether they are only waste collectors or at the same time manage the landfill site.

The purpose of the annual waste collection (KOM 6aS) survey is to monitor data on the collected/received quantities of waste and its subsequent flows. This survey represents also a source for data on waste export and it is one of the sources for Waste Generation data (the OTP-waste from productive and service activities).

The following key variables are measured in the survey KOM 6aS:

- Total annual amount of collected waste;
- Amount of collected (disposed, delivered) waste;
- The amount of waste according to the source;
- Quantities delivered on the territory of BiH to other companies for further processing;
- Quantities of exported waste

The key statistics in the KOM6aS survey are data on:

- Quantity of collected waste by type of waste (European Waste List - LoW, European Waste Classification for Statistics - EWCSTAT classification).

KOM 6aD reporting units are the business entities that manage the municipal landfill. Data are collected on the amount of waste that, in the year of reporting, arrived at the landfill, regardless of how the waste was collected.

The observed units are business entities that, within their activity, collect waste from other economic entities for the purpose of further processing or disposal and have an environmental permit for processing and / or disposal of waste.

Key variables:

- Total annual quantity and stocks of collected waste;
- Waste treatment methods for collected waste in the reference year.

More information relating on methodology may be accessed at:

http://www.bhas.ba/data/Publikacije/Metodologije/ENV_00_2020_MD_0_EN.pdf

ДЕФИНИЦИЈЕ

Отпад је дефинисан од стране ЕУ Оквирне директиве о отпаду као свака супстанца или предмет које посједник одбацује или намјерава или мора одбацити.

Комунални отпад дефинисан је као отпад који настаје у стамбеним насељима, а укључује отпад из домаћинства, као и други отпад из производне и/или услужне дјелатности ако је по својој природи или саставу сличан отпаду из домаћинства. Комунални отпад се састоји од отпада прикупљеног од стране или у име општинских власти, или директно од приватног сектора. Главни ток отпада потиче из домаћинства, иако је укључен и слични отпад из извора као што су трговина, канцеларије, јавне институције, вртни и тржишни отпад. Такође укључује и гломазан отпад.

Мијешани комунални отпад је отпад из домаћинства, отпад из трговина, индустрије, из установа, грађевински отпад, а који је по особинама и саставу сличан отпаду из домаћинства, и из којег посебним поступком нису издвојени поједини материјали (као што је папир, стакло и др.) те у Листи отпада означен као 20 03 01.

Категорије отпада су дефинисане на основу Европске статистичке Класификације отпада (*EWC-Stat*), која представља номенклатуру оријентисану према материји и која је посебно креирана за ЕУ статистику отпада. 51 категорија отпада садржи 21 категорију опасног отпада и 30 категорија неопасног отпада. Скупови података садрже поћелу на 51 категорију отпада према Еуропској класификацији отпада за статистичке сврхе: *EWC-Stat*. То је класификација која се углавном односи на супстанце и разликује опасни и неопасни отпад. Класификација је повезана са административном класификацијом Листа отпада: *List of wastes*. Одвојено прикупљене врсте отпада су: Папир, картон, стакло, текстил и друго.

Остали поступци збрињавања отпада (Д) су Збрињавање отпада (Д) представља сваки поступак који није обрада отпада, укључујући случај кад поступак као секундарну посљедицу има обнову твари или енергије." Д поступци збрињавања" означавају или предобраду отпада или стабилизирање (нпр. Физичко-хемијска обрада); дугорочно складиштење (одлагање, поћемно складиштење); или уништавање (спаљивање) отпада.

Поступци обраде отпада(Р) је сваки поступак чији је главни резултат кориштење отпада у корисне сврхе када отпад замјењује друге материјале које би иначе требало употријебити за ту сврху или отпад који се припрема како би испунио ту сврху, у творници или у ширем економском смислу. Р поступци обраде означавају поновно кориштење отпада; рециклирање (обрада материјала за кориштење у исту намјену као примарни материјал, нпр. Отпаци жељеза се користе за производњу челика); регенерација (обрада материјала који се не користе за исту намјену као и примарни материјал, нпр. Отпаци бакра се користе за производњу спојева бакра); обрада енергије (спаљивање).

Одлагалиште отпада је мјесто намијењено одлагању отпада на површини или испод површине земљишта.

DEFINITIONS

Waste is defined by the Waste Framework Directive of the EU, as any substance or object that the owner discards or intends or must discard.

Municipal waste is defined as waste generated in residential areas, and includes waste from households, as well as other waste from production and/or service activities, if by its nature or composition it is similar to household waste. Municipal waste consists of waste collected by or on behalf of municipal authorities, or directly from the private sector. The main stream of waste originates from households, although similar wastes from sources such as shops, offices, public institutions, gardens and markets waste are included. It also includes bulky waste.

Mixed municipal waste is household waste, waste from shops, industry, institutions, construction waste, which is by characteristics and composition similar to household waste, and from which particular materials are not separated by certain materials (such as paper, glass etc.) and it is in the List of waste designated as 20 03 01.

Waste categories are defined on the basis of the European Statistical Waste Classification (EWC-Stat), which is a matter-oriented nomenclature and specifically created for EU waste statistics. The 51 categories of waste contain 21 categories of hazardous waste and 30 categories of non-hazardous waste. Data sets contain a division into 51 categories of waste according to the European Waste Classification for statistical purposes: EWC-Stat. The classification is related to the administrative classification the List of Waste: List of wastes.

Separately collected types of waste are: paper, cardboard, glass, textile and similar

Other waste disposal procedures Disposal (D) is any operation other than waste treatment, including where the recovery of the substance or energy is a secondary consequence. " D disposal operations "means either waste pre-treatment or stabilization (eg physico-chemical treatment); long-term storage (disposal, underground storage); or destruction (incineration) of waste.

Waste treatment procedures (R) is any operation the main result of which is the use of waste for useful purposes when the waste replaces other materials that should otherwise be used for that purpose or waste prepared to fulfill that purpose, in a factory or in a broader economic sense. R treatment procedures indicate the reuse of waste; recycling (treatment of materials for use for the same purpose as the primary material, eg iron scrap is used for steel production); regeneration (treatment of materials not used for the same purpose as the primary material, eg copper scrap used for the production of copper compounds); energy processing (incineration).

Landfill is intended for disposal at the surface or beneath the land surface.

Публикује Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih беретки 26

Телефон/Phone: +387 (33) 911 911 | Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/*E-mail*: bhas@bhas.gov.ba | Интернетска страница/*Web site*: www.bhas.gov.ba

Одговорне особе /*Responsible persons*:

Шевала Корачевић, Шеф одсјека за транспорт, животну средину, енергију и регионалне статистике
Sevala Korajcevic, Head of Transport, Environment, Energy and Regional Statistics Department

Весна Ћужић, Директор
Vesna Ćužić, General Director

Саопштење припремила: Алма Џанановић
Prepared by: Alma Džananović

Размислите о очувању животне средине прије штампања документа.
Please consider the environment before printing this document.